

APPELS & PEREN

Oratie, Vrije Universiteit
Harry Ganzeboom
19 december 2002

Twee problemen van vergelijkend onderzoek

- Vergelijkbaarheid van meting
- Vrijheidsgradenprobleem

2

Statusverwerving

- Beroep
- Vaders beroep
- Opleiding
- Vaders opleiding
- Eerste beroep

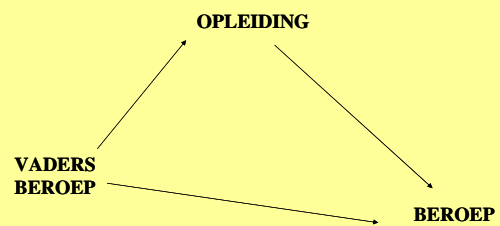
3

BEROEP

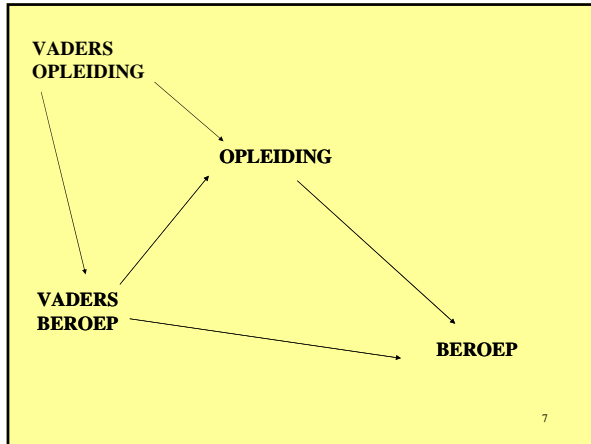
4

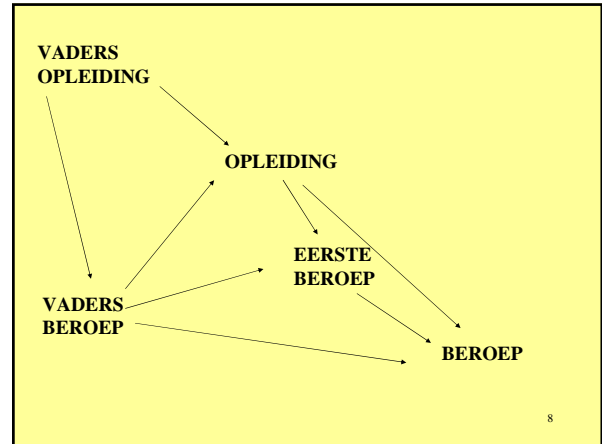
5

6

7

8

Vergelijkende vragen over statusverwerving

- Patronen van sociale mobiliteit (zo vader, zo zoon).
- Toegang tot het (hoger) onderwijs.
- Invloed van opleiding op toegang tot beroepen.
- Overdracht van beroepsstatus buiten het onderwijs.
- Mobiliteit in de beroepsloopbaan: neemt relatie met opleiding of vaders beroep toe of af?

9

	USA 1962	NED 1980	NED 2000
VADERS BEROEP → OPLEIDING	0.312	0.429	0.366
VADERS BEROEP → EERSTE BEROEP	0.417	0.466	0.306
VADERS BEROEP → HUIDIG BEROEP	0.410	0.416	0.269
OPLEIDING → EERSTE BEROEP	0.440	0.676	0.555

10

Vergelijkbaar maken van meetinstrumenten

- FOUT: Grootste gemene deler zoeken:
  - Leidt tot verlies van informatie (aanpassing aan de slechtste meting).
  - Leidt tot meer verlies van informatie, naarmate je meer vergelijkt.
- GOED: Gemeenschappelijke schaal zoeken:
  - Aanpassen aan de beste (meest gedetailleerde) meting).
  - Correctiefactoren voor aggregatiefouten inbouwen.

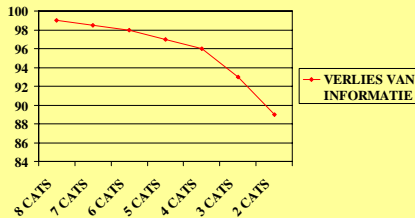
11

Aggregatiefouten

- Hoe meer detail, hoe beter? NEEN!
- Verlies van informatie door aggregatie is doorgaans zeer gering (1-2-3-4-veel).
- In sommige gevallen leiden meer details tot meer fouten.

12

Schatting aggregatiefout

13

Beroepencoderingen

- Verwerking van antwoorden op open vragen.
- Codering naar gedetailleerde classificatie.
- Afleiding van sociologische meetinstrumenten.

14

Internationale harmonisatie beroepen

- International Standard Classification of Occupations (ca. 1000 standaard beroepen).
- Conversieschema's nationale beroepencodes in internationale.
- Beschikbaarheid afleidingen voor internationale beroepencodes.
- Validatie onderzoek laat zien dat niet veel informatie verloren is gegaan.

15

Onderzoeksagenda (1)

- Voortzetting van werk aan conversieschema's en beter verspreiden.
- Voortzetting van werk aan afgeleide schema's.
- Voortgezet methodologisch onderzoek naar mate van fouten door conversie en aggregatie.

16

Harmonisatie opleidingen

- Dit probleem is ingewikkelder dan bij beroepen en er zijn minder vorderingen gemaakt.
- International Standard Classification of Education [ISCED] is niet goed bruikbaar.
- Opleiding is meerdimensioneel (niveau & duur).

17

Onderzoeksprogramma (2)

- Database van in nationaal onderzoeken gebruikte opleidingsaanduidingen.
- Systematiseren en matchen met ISCED97 en voorgangers.
- Output 1: gedetailleerde classificatie van opleidingsaanduiding.
- Output 2: schaling in termen van niveau en duur.

18

Het vrijheidsgradenprobleem

- Hoeveel landen / tijdstippen moet je vergelijken om causale conclusies te kunnen trekken?
- Vergelijken van 2-4 is interessant maar leidt niet tot een conclusie.
- Antwoord: TEN MINSTE VIJF!
- En nog veel meer als je complexe hypothesen onderzoekt.

19

Kwalitatief onderzoek

- Statistiek is bij kleine aantallen belangrijker dan bij grote aantallen.
- Beter kijken (meten) helpt, maar niet veel. Kwaliteit kan gebrek aan kwaliteit niet opvangen.
- Wetenschap moet zowel een scherpe als een ruime blik hebben.

20

XT-designs

- XT: combineer historische en cross-sectionele vergelijkingen. Vrijheidsgraden is dan $X * T$.
- Is statistisch gezien hetzelfde als panel-onderzoek.
- XT-modellen zijn variantie-componenten modellen: je kunt niet zomaar alles op een hoop gooien.

21

Onderzoeksagenda (3)

- X vrijheidsgraden vergroten door gegevens uit meer landen toe te voegen.
- T vrijheidsgraden vergroten door meerdere tijdstippen te nemen / cohorten vergelijken.
- Betere metingen:
  - Meer precieze harmonisering.
  - Meerdere metingen voor opleiding en beroep.
- XT-modellering.

22

Coda

- SCW
- VU
- Utrecht / ICS
- Afdeling Methoden & Technieken
- U allen

23